

Landsáætlun í mannréttindamálum

Innanríkisráðuneytið

26. febrúar 2013

María Rún Bjarnadóttir, lögfræðingur

Áhrifaþættir

- Stefnuyfirlýsing ríkisstjórnarinnar
 - Mannréttindasamningar sem Ísland hefur undirritað og fullgilt verði leiddir í lög ásamt því að gerð verði áætlun í mannréttindamálum að norrænni fyrirmynd. Mannréttindafræðsla eflað á öllum skólastigum
- Ísland 2020
 - Áætlun í mannréttindamálum. Fullgilda og leiða þarf í lög þá mannréttindasamninga sem Ísland hefur undirritað ásamt því að gera áætlun í mannréttindamálum að norrænni fyrirmynd. Ábyrgð: Innanríkisráðuneyti.
- Áhersla innanríkisráðherra
 - Mannréttindamál hafa fengið aukið vægi í innanríkisráðuneytinu en við stofnun þess um áramótin var ákveðið að einn sérfræðingur helgaði sig eingöngu þeim málaflokki. <http://www.innanrikisraduneyti.is/frettir/nr/27077>
- Ábendingar sérfræðinganefnda SP og CoE
 - Ábendingar um kerfislegan vanda og úrbætur á borð við stofnun þjóðbundinnar mannréttindastofnunar, skorti á samþæfingu innan stjórnkerfisins og skorti á skráningu og gagnaöflun með tilliti til mannréttindasjónarmiða.

Undirbúningsgögn

- Skýrsla Mannréttindaskrifstofu Íslands um þjóðbundnar mannréttindastofnanir
- Skýrsla MHÍ um gerð landsáætlana í mannréttindum
- Norrænar fyrirmyndir
- Handbók SP um gerð landsáætlana í mannréttindum
- UPR skýrsla Íslands
- Nýlegar skýrslur til sérfræðinganefnda SP
- Mannréttindi í íslenskri utanríkisstefnu 2007
- Samningsviðmið gagnvart ESB

Undirbúningur og markmið

- Áætlunin var undirbúin í nánú samstarfi fulltrúa allra ráðuneyta í samræmi við áherslur ríkisstjórnarinnar,
 - áhersla á mannréttindasjónarmið í víðtæku samhengi og að sú umræða tengist öllum sviðum samfélagsins
- Opin fundaröð um mannréttindamál
 - 7 fundir
 - UPR, ofbeldi gegn konum og heimilisofbeldi, trúfrelsi, sjálfstæð mannréttindastofnun, útlendingar, hatursáróður, mannréttindi geðsjúkra, tjáningarfrelsi og lýðræði
 - Aðrar ráðstefnur á vegum ráðuneytisins hafa áhrif
 - Málefni fatlaðs fólks
 - Kynferðislegt ofbeldi og réttarkerfið
- Sjónarmið sérfræðinga, fræðimenn og frjáls félagasamtök.

Markmið

- Styrka innviði samfélagsins til þess að tryggja að mannréttindasjónarmið hafi aukin áhrif í stefnumótun, lagasetningu og ákvarðanatöku stjórnvalda og stuðla að aukinni mannréttindavernd, heima og heiman.

Uppbygging

- Þingsályktunin skiptist í þrjá hluta þar sem skilgreind eru verkefni til að ná markmiðum.
 - Innviðir stofnanakerfisins
 - Innleiðing alþjóðlegra mannréttindaskuldbindinga
 - Einstakar aðgerðir
 - Aðgerðirnar eru kostnaðarmetnar og tímasettir mælanlegir mælikvarðar og umfjöllun um samfélagslegan ávinning settir fram við hverja þeirra
- Eftirfylgni og endurskoðun áætlunarinnar.
 - Endurskoðuð á 2ja ára fresti
 - Reglubundin skýrslugjöf ráðherra til Alþingis
 - Hlutverk samráðsvettvangs

Innviðir stofnanakerfisins

- **Stofnun mannréttindastofnunar í samræmi við alþjóðleg viðmið**
- **Stofnun stýrinets stjórnarráðsins um mannréttindamál**
- **Þróun verkferla fyrir samvinnu stjórnarráðs og Alþingis um mannréttindamál.**

Innleiðingar á alþjóðlegum mannréttindaskuldbindingum

- **Samningar SP um ríkisfangsleysi**
- **Valkvæður viðauki við samning SP um bann við pyntingum og annarri ómannúðlegri eða vanvirðandi meðferð.**
- **Samningur Evrópuráðsins um forvarnir og baráttu gegn ofbeldi á konum og heimilisofbeldi**

Einstakar aðgerðir

- **Eftirfylgni og undirbúningur vegna reglubundins allsherjareftirlits með mannréttindum (UPR).**
- **Uppfærsla kjarnaskjals Íslands hjá SP**

INNANRÍKISRÁÐUNEYTIÐ

INNANRÍKISRÁÐUNEYTIÐ

INNANRÍKISRÁÐUNEYTIÐ